

devin med det Samme, han producerer Gjær, at han kommer til at betale denne Skat; thi vor Lovgivning kræver aldeles ikke nogen Skat af Gjær. Der betales Indførselstold af Gjær, som indføres her i Landet, men for Gjær, der er produceret her i Landet, er der aldeles ingen Afgift bestemt. Det er altsaa kun, fordi Skatten er lagt paa det Rarrum, hvori der brændes Brændevin, at der indirekte kommer til at ligge en Skat paa Gjær, nota bene, forsaavidt den frembringes ved Brændevinsbrænding. Men det vil jo være bekendt nok, at man kan frembringe Gjær paa andre Maader; saaledes frembringes der jo f. Ex. ved Udbrygning Gjær i Masse, uden at der deraf betales nogensomhelst Skat. De ville altsaa se, at det er, om jeg saa maa sige, en Tilfældighed, naar Gjærproduktionen kommer til at spille en Rolle ved Brændevinsbeskatningen. Nu vil jeg dertil sige, at det i mine Dine ogsaa vilde være principstridigt, om vi søgte at beskaffe en Substantis som Gjær; thi den benyttes jo væsentlig til Brødbagning, og Brød er jo netop en Artikel, som vi paa alle Maader have søgt at fri for Beskatning; men det vil tillige ses, paa hvilke svage Fødder den hele Beskatning staar, forsaavidt den grunder sig paa Gjær. Nu er nemlig Tilstanden saaledes, at den Gjær, som i Almindelighed frembringes i Bryggerierne, og som forøvrigt tidligere har været benyttet til Brød, ikke er saa god som den, der frembringes ved Brændevinsbrænding, thi den beholder gjerne nogen Bitterhed ved sig, saaledes at Bagerne ikke saa godt kunne bruge den som Brændevinsgjær, hvorfor den hidtil ikke har kunnet konkurrere med den egentlige Pressgjær. Men, mine Herrer, De maa betænke, at det er en Operation, som utvivlsomt ligger indenfor Grændsen af, hvad der i Almindelighed udfindes i Industrien, at borttage de særlige Egenskaber ved Udgjær, som gjøre, at den er mindre god til Brødbagning, navnlig dens Bitterhed. Jeg har allerede for flere Aar siden set, at en af de betydeligste Teknikere i Tydskland har

angivet en Methode, som berøvede Gjæren dens Egenskab af Bitterhed, men som rigtignok ved Siden deraf gav den nogle andre Egenskaber, der vare mindre heldige for Brødbagning, saaledes at det ikke har faaet nogen praktisk Betydning; men vi have jo, som det ærede Mindretal iqaar har bemærket, al Grund til at antage, at et saadant Middel virkelig allerede er fundet, idet der allerede her i Byen er anlagt en Fabrik, hvor man tilveiebringer Gjær uden Brændevinsbrænding. Den har bestaaet i et Par Aar og udvidet sig, og Produktet har fundet en forøget Afsetning. Men jeg vil dernæst tillade mig at henvende Deres Opmærksomhed paa en Ting. Der er en anden Fabrikation, som vi ligeledes beskaffe, om jeg saa maa sige, tilfældig, gennem Brændevinen, uagtet det slet ikke er tilfattet at beskaffe den, og uagtet den er fri, naar den ikke drives gennem Brændevinsbrænding, og det er Fabrikationen af Eddike. Ingen vil sige, at vi have nogen Lov om, at den indenlandske Produktion af Eddike skal være Skat underkastet, men ikke desto mindre er det allermeste af den Eddike, der produceres her i Landet, beskattet, idet der til Produktionen af denne Eddike benyttes Sprit. Nu er det imidlertid klart, at man kan frembringe Eddike af andre Ting end Sprit, og navnlig er det jo en gammel bekendt Sag her i Landet, at ogsaa ikke destillerede spiritusholdige Bædster, som f. Ex. Arten af Malt, meget godt kan benyttes til Fremstilling af Eddike, og naar man nu kunde have faadanne to Fordele som at tilveiebringe ubeskattet Gjær og ubeskattet Eddike, er det et stort Spørgsmaal, om det ikke ligger nær for Haanden at vente, at disse nye Produktionsmaader ville faae Indgang. Hertil kommer endnu i Særdeleshed den Betragtning, at hvad maasse under de nuværende Beskatningsforhold kan være mindre fordelagtigt, kan blive meget fordelagtigt, naar Skatten paa Brændevin forhøies; thi vi maa jo vel erindre, at med hver Skilling, vi lægge paa